

ED–2522

M. A. (Previous) EXAMINATION, 2021

SANSKRIT

Paper Second

(व्याकरणशास्त्रम्)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

सूचना : समेषां प्रश्नानामुत्तराणि संस्कृतभाषयैव लेखनीयानि।

इकाई—I

1. निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् पञ्चसज्ञानां सूत्रनिर्देशपूर्वकं व्याख्या विधेया— 20

- (i) गुणः
- (ii) वृद्धिः
- (iii) प्रातिपदिकम्
- (iv) उपधा
- (v) प्रगृत्यम्
- (vi) सर्वनामस्थानम्
- (vii) पदम्
- (viii) गति

इकाई—II

2. निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां सूत्राणां सोदाहरणं व्याख्या विधाक्तया— 20
- (i) कर्मणि द्वितीया
  - (ii) अन्तरान्तरेण युक्ते
  - (iii) सहयुक्तेऽप्रधाने
  - (iv) इत्थंभूतलक्षणे
  - (v) रुच्यर्थानां प्रीयमाणः
  - (vi) ध्रुवमपायेऽपादानम्
  - (vii) वारणार्थानामीप्सितः
  - (viii) कर्त्कर्मणोः कृति

इकाई—III

3. निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां प्रयोगसिद्धिः कार्या— 20
- (i) शङ्कुलाखण्डः
  - (ii) चोरभयम्
  - (iii) नीलोत्पलम्
  - (iv) पञ्चगवम्
  - (v) कुपुरुषः
  - (vi) परमराजः
  - (vii) अहोरात्रः
  - (viii) सप्तर्षयः

अथवा

निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां सूत्राणां व्याख्या कार्या— 20

- (i) कर्त्तकरणेकृताबहुलम्
- (ii) चतुर्थी तदर्थाथबलिहितसुखरक्षितैः
- (iii) पञ्चम्याः स्तोकादिभ्यः
- (iv) अर्धं नपुंसकम्
- (v) संख्यापूर्वो द्विगुः
- (vi) विशेषणं विशेष्येण बहुलम्
- (vii) कुगतिप्रादयः
- (viii) तयोपपदं सप्तमीस्थम्

इकाई—IV

4. निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां प्रयोगाणां सिद्धिः कर्तव्या— 20

- (i) चेतव्यः
- (ii) देयम्
- (iii) कर्ता
- (iv) भोक्तुम्
- (v) चेयम्
- (vi) दण्डी
- (vii) लघुतरः
- (viii) वैनतयः
- (ix) जनता
- (x) गोमान्

5. निम्नलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः महाभाष्यानुसारं टिप्पणी लेखनीया—
20

- (i) भाष्यकारानुसारेण शब्दलक्षणम्
- (ii) व्याकरणाध्ययनस्य मुख्य प्रयोजनम्
- (iii) व्याकरणस्य परिभाषा
- (iv) व्याकरणस्य पद्धतिः

<https://universitynews.in/>